

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krone, za pol in četrť leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojpe šte. 3.

Slava Tabi, ki si nas kmetje ljubili!

Kmečki stan, sprečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 7.

V Ptuj v nedeljo dne 16. februarja 1908.

IX. letnik.

Predpustne šale . . .

V mariborskem „Fihposu“, ki je bil že tolikokrat zaradi častikraje obsojen, čitamo sledeče:

„Župan Ornič se zdravi na jugu; zato pa namesto njega izvršuje pravcato strahovlado njegov vice-paša Linhart. Povsod po okolici prireja shode, kliče duhovnike na korajžo, jih napada in raztrgava v „Stajercu“, da niti las ne ostane na njih dober, jih ovaja in tira pred sodišče, kjer je seveda vsak duhovnik obsojen. Linhart, katerega edino in glavno delo je, udrihati po duhovnikih in veri razprostrata svoje mreže vedno dalje, a od naše strani v ptujski okolici malodane vse spi hudo zimsko spanje. Gospodje, ganite se, ednajsta ura je, sicer nas bo sovražnik na vseh straneh prehitel! . . . idt. itd.“

Bili smo dobre volje, ko smo čitali ta izliv stoka in joka mariborskih klerikalcev. In po pravici rečeno, da smatramo to čečkarijo pobožnega lažnika v kati, ki jo je spisal, za navadno predpustno šalo. Zato smo se smejali in tudi naš urednik Linhart je s prav dobrim apetitom večerjal, vkljub temu da je čital „Fihposove predpustne šale“ . . .

Ali kaj je na celi stvari? Zakaj se črno nočno ptičje v Mariboru tako razburja? Linhart kliče „duhovnike na korajžo“; — ja vraga, ali so ti duhovniki že na stališču vaških pastirjev, da si želijo fantovske pretepe? Linhart „ovaja in tira duhovnike pred sodišče“; — ja hudirja, dokler človek ničesar nepostavnega ne stori, ga ne more nikdo pred sodnijo vleči! . . . Vsa „strahovlada“, ki jo vprižarja naš urednik Linhart, obstoji v prirejanju prepotrebnih kmetijskih shodov. Ti shodi so prvaški gospodi trn v oku in ker se prvaški dr. Jurtela s svojimi pajdaši ne upa razbijati naših shodov, zato se jezi kaplan Korošec . . . Ej, črni gospodje, potolažite se! V srednjem veku ste neprijetne ljudi žive sežigali, v starem veku so vaši predhodniki farizeji Jezusa križali; — danes pa ste izgubili rabeljsko moč, danes križate k večjem dobru ime človeka . . . Sicer pa je še nekaj smešnega na teh predpustnih „špasih“: Klerikalci vpijejo: „Poglejte vi gospodje od „narodne stranke“, kako deluje ta hudobni Linhart. Vi ste krivi“. Liberalni „narodovci“ pa zopet kričijo: „No, vi klerikalci, zakaj se ne branite, zakaj ne premagate tega Linharta“. — „Klown“ in „dummer August“ se lasata, — mi naprednjaki pa smo občinstvo, mi ploskamo in se smejimo prav iz srca . . .

Res, predpustne šale so to! Slavna, v svinjski dolini tako klaverno pogorela „narodna stranka“ bode vprižarjala prihodnji dve nedelji shode. Na teh shodih se bode govorilo o dveh zadevah. Prvič o volilni prenovi za deželni zbor, drugič pa o nameščenju sodnijskih uradnikov. Nam ne gre v glavo, da bi bila ta dva vprašanja važna za kmeta. Ne, pa ko bi poslušali zaporedoma vse celjske prvaške dohtarje, pa bi le majali z glavo. Ali v zvezi sta vendar ta dva vprašanja: volilno izpremembo zahtevajo prvaki edino zato, da bi čimveč svojih uradnikov dobronamestili. „Glavno vprašanje je uradništvo“, tako je dejal g. Ježovnik. Dobro! Ali sklicujte makari vse uradnike od nesebičnega Ploja pa do zadnjega eksekutorja, — kmete pa pustite

v miru, kajti kmet ima druge skrbi!

Predpustne šale so to . . . In iste neumnosti delajo prvaki na Koroškem. Zdaj so sklenili, da ustanovijo svojo lastno, neodvisno kmetijsko družbo. Bog se usmili! Ti ljudje pa — kmetijska družba. Leta sem so učili svoje ovčice, da so stranišni napisi važnejši od dobrega gospodarstva. In zdaj bodo ustanovili „svojo“ kmetijsko družbo. O Bog! Odpusti jim, ker ne vedo, kakšne kozle stre-ljajo . . .

Predpustne šale . . . Mi pa se jih veselimo! Vraga, — človek itak nima nič dobrega na svetu, — zakaj bi se ne zabavali na neumnosti svojih nasprotnikov? . . . Naše delo ne pozna šale, — mi gremo naprej v vroči gospodarski borbi! In iz tega sledijo naši uspehi: ljudstvo izprevida, da je tisti njegov prijatelj, ki mu želi na gospodarskem polju pomagati! Poglejte podružnice naših kmetijskih družb, pogledajte naše zadruge, hranilnice, naše okrajne zastope, — naše delo. To predpustne šale, to je delo! Vi prvaki vseh strank pa si potisnite krinko pred obraz in plešete po zvokih farško-dohtarske harmonike . . . Pazite, gospodje, po pustnem torku pride — pepelnica sreda!

Politični pregled.

Še nekaj o vojaški taksi. Poročali smo že natančno o izmeri nove vojaške pristojbine (Krüppelsteuer). Nova je uredba, da se mora vsakdo, ki ni služil pri vojakih ali ki je bil superarbitriran, skozi 12 let vsako leto v prosincu pri občini zglasiti. Tudi tisti, se morajo zgglasiti, ki nimajo 1200 K letnih dohodkov in ki torej ne plačajo takse. — Nova je tudi starišinska taksa. Po tej morajo tudi stariši moža, ki ni služil vojaščino, plačati to pristojbino, ako imajo nad 4.000 K dohodkov. Ta taksa znaša polovica svote, ki bi jo moral sin po teh dohodkih plačati.

Vladna pogajanja z Srbijo se nadaljujejo in so rodila baje že „uspehe“. Poglavitni „uspeh“ mačeha vlade tiči v tem, da se je Srbom glede vpeljave živine prišlo čisto. Po vladnem načrtu bi smeli Srbi vsako leto 35.000 komadov svoje okužene govede in 70.000 komadov svinj v Avstrijo uvoziti. To je naravnost udarec v obraz naših živinorejcev. Vlada se pač igra s kmeti. Ali branili se bomo!

Potrjene štajerske deželne postave. Cesar je potrdil deželne postave, tikoče se oproščenja hišno-cinžnega davka v občinah Ptuj, Maribor, Celje in Judenburg.

Dopisi.

Iz Slovenskih gor. — Spregovorimo še tudi mi par besed o dopisu o „pobožnih“ Bol-fenčanih iz Slov. gor. v zadnjem „Stajercu“. — Prebiralimo časopise vestno in premišljeno ter se s pomilovanjem ozirali na vašo, duševno in telesno pokvarjeno mladino. Prišlo nam je na misel kako je mogoče, da se je vaša nekdanja vzorna fara po zaslugi farških podrepnikov Lubeca, svetohlinke Vrbanove Lizike, Svarcov in

drugih, v kratkem času šestletnega službovanja „gnuša“ Ilesiča spremenila v gnezdo nečistosti, Sodomo in Gomoro, kjer ne le „žegnani“ gospodje, ampak tudi drugi klerikalci vaše otroke dan za dnem bolj pobušujejo. Ljudje in celo šolarji pri vas in v sosednih župnijah splošno govorijo — o strašno slabih razmerah v šoli, ker se učitelj in učiteljica baje preveč rada imata. Zatorej gorje vam, ko vaši izprideni fanti in deklice dorasejo! Saj so hodili Švarc, Kumer in Franc Muršec (Živkov) z „modrijanom“ Lubecom škofa prosit, naj vam (gnuša) Ilesiča nazaj da, ko bo ječo prestal. Tudi sami ste vsled nape-ljevanja h krivi prisegi tako brezumni postali, in celo verujete, da za duhovnika žiher krivo priseže, da ste torej na župnikovo povelje za glažek vina ali piva — z mirno vestjo krivo prisegli in s tem marsikaterega — zavoljo „prazne“ cerkvene kase v nesrečo in ob več stotakov spravili, ter vnebovpijoči sodomski greh storili. Nimate več Ilesiča, ki je svojim ljubimam in krivoprišežnikom za take hudobije „sveto“ odvezo dajal! Vam veljajo Gospo-dove besede: „Vpitje iz Sodome in Gomore prihaja čedalje večje, in njih hudobija je grozno velika.“ Ilesič vas je tudi zelo odiral. Ne samo, da ste mu morali vsa cerkvena opravila pošteno plačati in mu vse sorte zbirce dajati, ampak še je ob priliki velikonočnega izpraševanja za vsako malenkost pobiral, cerkvene denarje pa za razne Micike — šparal. Nič ne škodi, če je cerkvena kasa „prazna“, saj bo Vrbanova Lizika nekaj šenkala, nekaj pa nova klerikalna „kmečka“ hranilnica in posojilnica“ s sedežem pri Sv. Urbanu ali Sv. Bolfenku, ktero si hočete v kratkem ustanoviti. Vbogi Mihečev Jožek, šenkaj rajši Ilesiču tisti polovnjak starega vina, ker ti ga on ne bo nikdar plačal.

Rogaška Slatina. Dragi „Stajerc“! Povsod, kamor človek pride, v vsakem kotu te najde, da te čita. Ali žalibog, pri nas na Slatini te skoraj nobeni gostilničar nima. Kolikokrat bi te mnogo ljudi, posebno kmeti radi čitali, ker ti pišeš le resnico. Mi Slatinci smo slišali že mnogokrat kritikovati, da se na Slatini niti „Stajerca“ ne dobi po gostilnah. Primorani smo torej, da ne bomo več obiskovali gostilen, ki nimajo tega lista. Izogibali se bomo vseh gostilen, ki si „Stajerca“ tekmo 14 dni ne narožijo. Videli bomo, je-li imajo krčmarji večji dobiček od g. nadžupnika ali od nas. — To smo sklenili naprednjaki iz Slatine, kateri gremo za kmetaki list „Stajerc“ v boj!

Rogaška Slatina, 6. februarja 1908. — Dne 3. t. m. se je pri posestniku Cverlin v Bre-stovcu iz do sedaj neznanega vzroka vžgal svinjak. Lega ognja, kakor tudi silni veter sta pripravila celo vas v veliko nevarnost. Gotovo bi ogenj uničil več poslopij, lahko tudi celo vas, ako ne bi bila slatinska prostovolna požarna bramba tako hitro na mestu. Občinski predstojnik Škrabl obvestil je požarno brambo o nezgodi, nakar je stotnik g. Stoinschegg takoj novo brizgalnico in 20 možev pod poveljem g. Pasny-a na pogorišče odposlal. Požarna bramba je takoj z uspehom pričela gasiti; posredilo se je ogenj na svinjak omejiti. Hvale vredno se mora omeniti, da so vaščani požarno brambo